



Quickscan flora en fauna

In het kader van de Wet natuurbescherming en Verordening ruimte

Plangebied: Marijkestraat, Hendrik-Ido-Ambacht

Opsteller(s): K.C. Fokker



Quickscan flora en fauna

In het kader van de Wet natuurbescherming en Verordening ruimte

Ondertitel	Plangebied: Marijkestraat, Hendrik-Ido-Ambacht
Opsteller(s)	K.C. Fokker
Datum	21-02-2020
Versienummer	01
Rapportkenmerk	ER20200210v01
Aantal pagina's	44
Opdrachtgever	Rhiant
Contactpersoon	C.A. Herweijer
Collegiale toets	F.A. van Meurs
Wijze van citeren	Fokker, K.C. 2020. Quickscan flora en fauna. In het kader van de Wet natuurbescherming en Verordening ruimte. Plangebied: Marijkestraat, Hendrik-Ido-Ambacht. Rapportkenmerk ER20200210v01. Ecoresult B.V., Dordrecht.

Ecoresult B.V.
Van Ravesteyn-erf 156
3315 DK Dordrecht
078 75 184 12
info@ecoresult.nl
www.ecoresult.nl

© copyright Ecoresult B.V. 2020

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteursrechthebbende.

Ecoresult B.V. kan door opdrachtgever niet aansprakelijk worden gesteld voor schade die voortvloeit uit gebruik van data of gegevens of door toepassing van aanbevelingen en conclusies, die zijn opgenomen in deze rapportage.

INHOUDSOPGAVE

1 Inleiding.....	5
1.1 Aanleiding.....	5
1.2 Doel.....	5
1.3 Leeswijzer.....	5
2 Toelichting onderzoekskader.....	7
2.1 Wet natuurbescherming.....	7
2.2 Verordening ruimte.....	8
3 Omschrijving plangebied.....	11
3.1 Algemeen.....	11
3.2 Beschrijving.....	11
3.3 Voorgenomen ontwikkelingen.....	13
3.4 Planning.....	13
4 Onderzoeksresultaten beschermde gebieden.....	15
4.1 Wet natuurbescherming.....	15
4.2 Verordening ruimte.....	16
5 Beschermde houtopstanden.....	19
6 Onderzoeksresultaten beschermde soorten.....	21
6.1 Algemeen.....	21
6.2 Soorten Vogelrichtlijn.....	22
6.3 Soorten Habitatrichtlijn.....	26
6.4 Nationaal beschermde soorten.....	29
7 Conclusies en aanbevelingen.....	31
7.1 Aanleiding.....	31
7.2 Beschermde gebieden.....	31
7.3 Bescherming van houtopstanden.....	32
7.4 Beschermde soorten.....	32
8 Geraadpleegde bronnen.....	35
8.1 Internet.....	35
Bijlage 1 Foto-impressie plangebied.....	37

1 Inleiding

1.1 *Aanleiding*

In opdracht van Rhiant heeft Ecoresult B.V. een quickscan uitgevoerd voor het plangebied genaamd: Marijkestraat, Hendrik-Ido-Ambacht. De aanleiding betreft de herontwikkeling van 83 eengezinswoningen in een aaneengesloten gebied in de wijk Centrum. Na sloop bestaat het concept-nieuwbouwplan uit ca. 120 woningen in een mix van eengezinswoningen en appartementen. Zie verder hoofdstuk 3.3. Deze werkzaamheden kunnen schadelijke effecten hebben op beschermde soorten en natuurgebieden. Wet- en regelgeving voor flora, fauna en natuurgebieden kan hierdoor worden overtreden. Deze quickscan zoomt in op de (mogelijke) effecten door de activiteiten en op welke wijze gehandeld dient te worden.

1.2 *Doel*

Door middel van een oriënterend bronnen- en veldonderzoek zal worden onderzocht of de voorgenomen ontwikkelingen kunnen leiden tot:

- Overtreding van verbodsbepalingen voor (potentieel) aanwezige soorten flora en fauna. In het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).
- Een (significant) negatief effect op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. In het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).
- Een (significant) negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Of een negatief effect op anderzijds beschermde natuurgebieden op provinciaal niveau (o.a. bijzondere provinciale natuurgebieden, bijzondere provinciale landschappen, belangrijke weidevogel gebieden). In het kader van de Verordening ruimte.

1.3 *Leeswijzer*

In deze rapportage wordt allereerst het kader beschreven waar aan getoetst wordt. Vervolgens wordt het plangebied en de geplande activiteiten beschreven. Hierna worden per beschermingsregime de

voor het plangebied relevante beschermde gebieden en beschermde soorten beschreven en beoordeeld. In de conclusie worden de resultaten van dit oriënterend onderzoek samengevat en wordt (indien van toepassing) geadviseerd welk aanvullend onderzoek noodzakelijk is. Afgesloten wordt met een bronvermelding en een fotobijlage van het plangebied ten tijde van het oriënterend veldbezoek.

2 Toelichting onderzoekskader

2.1 *Wet natuurbescherming*

Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (Wnb) van kracht. Deze nieuwe wet is een vervanging en samenbundeling van drie voorgaande wetten; de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en faunawet¹. Tevens heeft er een decentralisatie van het bevoegd gezag plaatsgevonden: per 1 januari 2017 zijn de provincies verantwoordelijk voor de vergunningen en ontheffingen. De Wnb is op te delen in grofweg drie delen:

2.1.1 Bescherming van gebieden

De Wnb richt zich met de bescherming van natuurgebieden uitsluitend op Natura 2000-gebieden. Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. In Natura 2000-gebieden worden bepaalde diersoorten en hun natuurlijke leefomgeving beschermd om de biodiversiteit te behouden. Invloeden (ook van buitenaf) mogen deze instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar brengen.

2.1.2 Bescherming van soorten

De Wnb onderscheidt drie verschillende beschermingsregimes, met elk hun eigen verbodsbepalingen (zie tabel 1). De eerste twee categorieën zijn gebaseerd op de door de Europese Unie opgestelde Vogelrichtlijn (uit 1979) en de Habitatrichtlijn (uit 1992). Het derde beschermingsregime betreft soorten die niet op Europees niveau beschermd zijn, maar wel op landelijk niveau: de Nationaal beschermde soorten (in de wet aangeduid als “andere soorten”). Als bevoegd gezag heeft iedere afzonderlijke provincie (een aantal) algemene soorten uit deze derde categorie vrijgesteld van ontheffingsplicht. Wel geldt altijd voor alle soorten de algemene zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat men bij werkzaamheden met mogelijk negatief effect op planten en dieren, maatregelen dient te nemen (binnen wat redelijkerwijs van men verwacht kan worden) om onnodige schade aan planten of dieren te voorkomen².

1 www.rvo.nl

2 Ministerie van Economische zaken (2016) Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Beschermingsregime Nationaal beschermde soorten (andere soorten) § 3.3 Wnb
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de des betreffende vogelsoort.	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Tabel 1: Soortenbescherming en verbodsbepalingen volgens de Wnb

2.1.3 Bescherming van houtopstanden

De bescherming van houtopstanden betreft voornamelijk een voortzetting van de Boswet en richt zich op de instandhouding van het bosareaal. Bij houtopstanden groter dan 10 are of 20 rijbomen en gelegen buiten de bebouwde kom geldt een meldplicht, herplantplicht en mogelijke oplegging van een kapverbod.

2.2 Verordening ruimte

In de Verordening ruimte is het Natuurnetwerk Nederland (NNN) vastgelegd. Het Natuurnetwerk

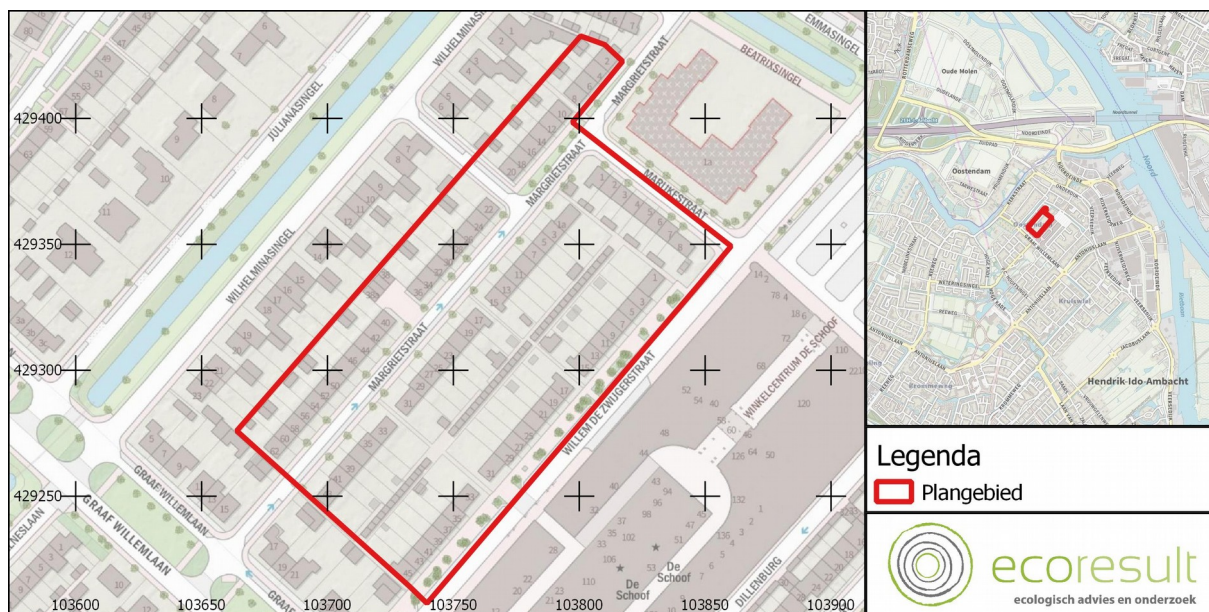
Nederland (NNN) is een netwerk van groene gebieden, voorheen bekend als de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het NNN wordt beschermd via het planologisch kader. Het NNN is verankerd in de bestemmingsplannen waarin de regels uit de provinciale Verordening ruimte zijn verwerkt. Het ruimtelijke beleid voor het NNN kent het “nee, tenzij” principe en is gericht op ‘behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke waarden en kenmerken’ van het NNN.

Naast het NNN kan de provincie planologische bescherming aan gebieden toekennen door hen aan te wijzen als “bijzondere provinciale natuurgebieden” of “bijzondere provinciale landschappen”. Hierbij is bijvoorbeeld te denken aan de bescherming van Belangrijke weidevogelgebieden. Het NNN kent geen uniform beschermingsregime. Iedere provincie kan een eigen invulling geven aan bijvoorbeeld compensatie. Het beschermingsregime van overige op provinciaal niveau beschermde gebieden kan sterk verschillen tussen provincies.

3 Omschrijving plangebied

3.1 Algemeen

Het plangebied is gelegen in de wijk Centrum in Hendrik-Ido-Ambacht, gemeente Hendrik-Ido-Ambacht, liggende in de provincie Zuid-Holland (zie ook Afbeelding 1). Het plangebied betreft meerdere rijen aaneengesloten woningen binnen het kader zoals is weergegeven in Afbeelding 1 (rood omlijnd). Het plangebied is omgeven door bebouwing, waaronder een leegstaand pand aan de noordkant van het plangebied (wordt ook binnenkort ontwikkeld), winkelcentrum De Schoof aan de oostkant en woningen.



Afbeelding 1: De ligging van het plangebied (rood omlijnd). Voor de regionale ligging, zie kaartinzet rechtsboven.
Bron: PDOK

3.2 Beschrijving

- Het plangebied betreft 83 eensgezinswoningen in een aaneengesloten gebied aan de Marijkestraat (1-8), Margrietstraat (1-43, 2-36, 40-62) en Willem de Zwijgerstraat (1-45) (bouwjaar 1953, 1954, 1955 en 1957)³.
- De bouwstijl van de verschillende rijen aaneengesloten woningen is vrijwel gelijk, met een dakpannen zadeldak. De woningen hebben twee etages en zijn opgebouwd met bakstenen

³ <https://bagviewer.kadaster.nl>

muren. De woningen hebben uitpandige regenpijpen.

- Op de daken zijn stenen schoorstenen aanwezig. Dakgoten zijn aanwezig, waarbij achter de dakgoot een plank is bevestigd. Aan de kopse kanten is een opening boven deze plank bij enkele rijen woningen.
- Aan de kopse kanten is bij enkele rijen een houten dakoverstek van tientallen centimeters aanwezig. Bij sommige woningen is het dakoverstek van trespabeplating, wat ook is verwerkt in de dakrand. Bij twee rijen aan de Margrietstraat is geen dakoverstek aanwezig.
- Bij enkele rijen woningen is op de hoeken een grotere woning aanwezig. Deze is iets lager dan de naastgelegen woningen.
- In het gebouwoppervlak zijn openingen aanwezig: open stootvoegen, onder de pannen op de kopse gevels (zowel met als zonder dakoverstek), achter het dakoverstek, onder de dakpannen (ook al is op diverse plaatsen de toegang tot het dakvlak afgesloten) en achter de dakgoot.
- Alle woningen zijn (voor zover vast kunnen stellen) bewoond.
- Achter de woningen zijn tuinen aanwezig, waarin ook veel begroeiing aanwezig is. Dit betreffen o.a. ook heggen (liguster, coniferen) en hogere bomen (coniferen).
- Open water (watergangen, poelen etc.) en vochtige tot natte terreinen (natuurvriendelijke oevers etc.) zijn afwezig binnen het plangebied.
- Gazons met solitaire bomen en plantsoenen zijn in de directe omgeving aanwezig.
- Verlichting is aanwezig in de vorm van straatverlichting (in de directe omgeving).



Afbeelding 1. Het plangebied aan de Margrietstraat, bestaat net als de rest van het plangebied uit aaneengeschaalde woningen. Foto: K.C. Fokker | Ecoresult B.V.

Bijlage 1 bevat een uitgebreide foto-impressie van het plangebied, hier wordt een algemene indruk van de bebouwing gegeven en er wordt ingezoomd op relevante details voor beschermde soorten.

3.3 *Voorgenomen ontwikkelingen*

Het project betreft de herontwikkeling van 83 eengezinswoningen in de wijk Centrum, welke gesloopt zullen worden. In deze quickscan wordt ervan uitgegaan dat de bomen zullen worden verwijderd uit het plangebied en het overige groen tevens wordt verwijderd. Het nieuwbouwplan bestaat uit ca. 120 woningen in een mix van eensgezinswoningen en appartementen. Het huidige stratenpatroon blijft intact, behoudens een verbindingsstraat tussen de Willem van de Zwijgerstraat en de Margrietstraat. Een concept-verkaveling van het nieuwe plan is weergegeven in afbeelding 2.



Afbeelding 2: De concept-verkaveling van de indeling van het plangebied Marijkestraat. Bron: Rhiant.

3.4 *Planning*

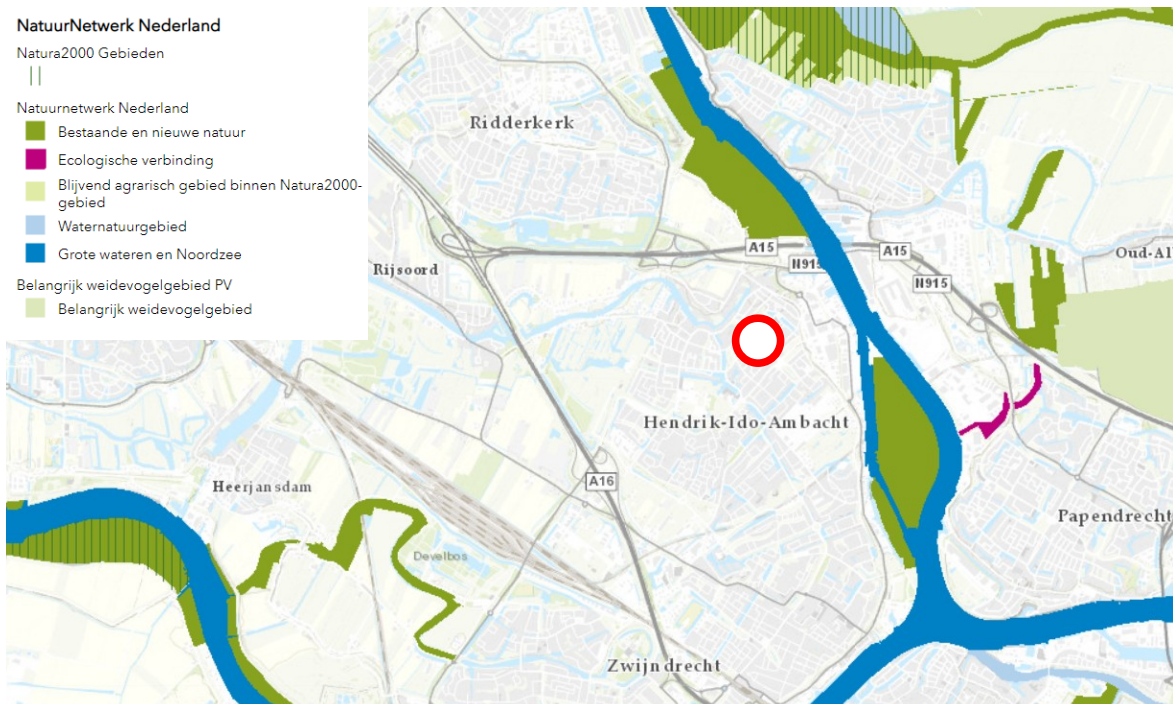
Het plan wordt in twee fasen uitgevoerd. De start van de sloop/nieuwbouw van fase 1 is gepland omstreeks maart 2021 en van fase 2 omstreeks september 2022.

4 Onderzoeksresultaten beschermde gebieden

4.1 *Wet natuurbescherming*

4.1.1 Natura 2000-gebieden

Het dichtstbijzijnde Natura 2000 gebied is 'Kinderdijk' op ca. 2,6 km ten noorden van het plangebied (zie Afbeelding 3). Invloeden (ook van buitenaf) mogen de instandhoudingsdoelstellingen van de betreffende Natura 2000-gebieden niet in gevaar brengen. In het Natura 2000-gebied 'Kinderdijk' zijn geen stikstofgevoelige habitats aanwezig. De dichtstbijzijnde stikstofgevoelige habitats in een Natura 2000-gebied liggen in de Biesbosch, op ruim 9,5 km ten oosten van het plangebied. Negatieve effecten door de ontwikkelingen in het plangebied zijn niet op voorhand uit te sluiten. Een Aerius-berekening is noodzakelijk om de gevolgen van de verwachte stikstofuitstoot van ontwikkelingen in kaart te brengen. Andere (tijdelijke) negatieve impact op bovengenoemd gebied, zoals door trilling of geluid, kunnen op basis van de afstand tot het Natura 2000-gebied worden uitgesloten. Aanvullende onderzoek, anders dan de Aerius-berekening, is niet nodig.



Afbeelding 3: Globale ligging van het plangebied (rode cirkel) ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland. Kaartbron:

[https://pzh.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?](https://pzh.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=698b578f8bf34f5ab624e1f2ae687199&extent=33428.9852%2C415026.1883%2C131473.1813%2C477053.1124%2C28992)

[id=698b578f8bf34f5ab624e1f2ae687199&extent=33428.9852%2C415026.1883%2C131473.1813%2C477053.1124%2C28992](https://pzh.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=698b578f8bf34f5ab624e1f2ae687199&extent=33428.9852%2C415026.1883%2C131473.1813%2C477053.1124%2C28992)

4.2 Verordening ruimte

4.2.1 Natuurnetwerk Nederland

Het dichtstbijzijnde onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is de Rietbaan, die op ca. 1 km ten oosten van het plangebied stroomt. Aangezien het plangebied niet overlapt met het NNN-gebied hoeft er geen rekening gehouden te worden met externe effecten op deze gebieden. Negatieve effecten zijn uitgesloten. Aanvullend onderzoek is niet nodig.

4.2.2 Belangrijk weidevogelgebied

Het meest dichtstbijzijnde Belangrijk weidevogelgebied ligt 3,3 km ten oosten van het plangebied. Dit betreft Polder Zuidzijde. Er is geen sprake van overlap tussen Belangrijk weidevogelgebied en het plangebied (Zie afbeelding 3). Op basis van de afstand van dit Belangrijk weidevogelgebied tot het plangebied en de aard van de activiteiten die hier zullen plaatsvinden valt uit te sluiten dat er sprake is van

(tijdelijke) negatieve impact op bovengenoemd gebied. Aanvullend (veld)onderzoek is niet noodzakelijk.

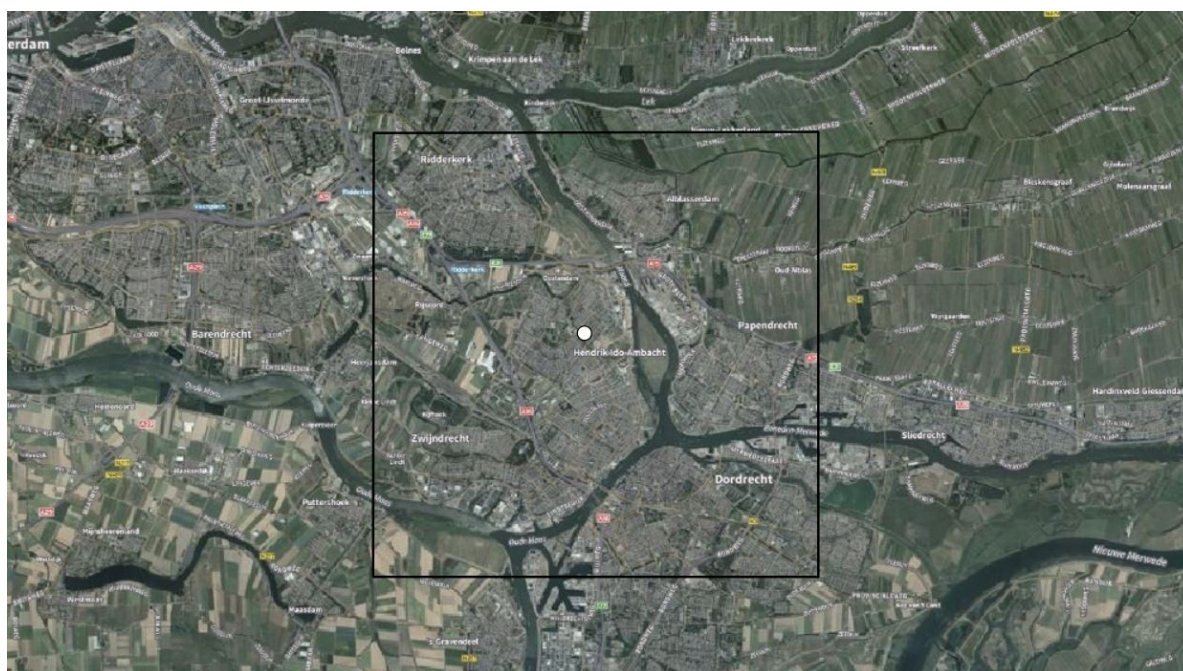
5 Beschermde houtopstanden

Er zijn enkele bomen aanwezig binnen het plangebied. Daarnaast bevindt het plangebied zich binnen de bebouwde kom en er zijn geen werkzaamheden gepland waarbij houtopstanden groter dan 10 are of 20 bomen in een rij verwijderd worden. In dit geval wordt de Wet natuurbescherming, onderdeel houtopstanden niet overtreden.

6 Onderzoeksresultaten beschermde soorten

6.1 Algemeen

Het verkennend veldonderzoek is uitgevoerd op 17-02-2020 door K.C. Fokker, ecologisch deskundige⁴ bij Ecoresult B.V. Het complete plangebied is – daar waar nodig – met hulp van een verrekijker onderzocht. De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) is geraadpleegd om een indruk te krijgen over de aanwezigheid van beschermde soorten rondom het plangebied. De tabellen in dit hoofdstuk zijn gebaseerd op waarnemingen uit de NDFF database van de afgelopen 5 jaar in het weergegeven grid (zie Afbeelding 3). Op basis van het bronnenonderzoek en de aanwezige habitats was een goede inschatting van de potenties en aan- of afwezigheid van de beschermde soorten te maken. Voorliggende quickscan heeft een geldigheid van maximaal 3 jaar na uitvoering van het onderzoek.



Afbeelding 4: Grid waarbinnen NDFF-waarnemingen zijn gezocht op 10-02-2020. Bron: PDOK en NDFF

⁴ Voor een definitie van ecologisch deskundige wordt verwezen naar <https://mijn.rvo.nl/ecologisch-deskundige?inheritRedirect=true>

6.2 Soorten Vogelrichtlijn

6.2.1 Bronnenonderzoek

6.2.1.1 Vogels met jaarrond beschermde nesten

Soort	Soortgroep
Boomvalk	Vogels met jaarrond beschermde nesten
Buizerd	Vogels met jaarrond beschermde nesten
Gierzwaluw	Vogels met jaarrond beschermde nesten
Havik	Vogels met jaarrond beschermde nesten
Huismus	Vogels met jaarrond beschermde nesten
Kerkuil	Vogels met jaarrond beschermde nesten
Ooievaar	Vogels met jaarrond beschermde nesten
Ransuil	Vogels met jaarrond beschermde nesten
Slechtvalk	Vogels met jaarrond beschermde nesten
Sperwer	Vogels met jaarrond beschermde nesten
Stenuil	Vogels met jaarrond beschermde nesten

Tabel 2: Vogels met jaarrond beschermde nesten tot een afstand van 5 km tot het plangebied. Bron: NDFF – 10-02-2020

6.2.2 Verkennend veldonderzoek

6.2.2.1 Vogels met jaarrond beschermde nesten

Het plangebied is geschikt voor vogels met jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen in gebouwen (huismus en gierzwaluw). Onder de dakpannen zijn openingen aanwezig die toegang geven tot het dakvlak, via de dakgoot. Ondanks dat op veel plaatsen dicht kunststof materiaal in de openingen is geplaatst, werd tijdens het veldbezoek aan de achterzijde van de woningen aan de Marijkestraat 4 waargenomen dat huismussen onder het dakvlak kropen. Daarbij maakte de huismussen juist gebruik van plekken waar het afsluitende materiaal ontbrak. In achtertuinen aan de Margrietstraat, t.h.v. nr. 30, werden ook meerdere huismussen waargenomen. Het is niet op voorhand uit te sluiten dat onder de dakpannen nestlocaties van huismus aanwezig zijn. Geschikte locaties zijn in het hele plangebied aanwezig, waarbij toegang mogelijk is via de dakgoot en bij sommige woningen via de kopse gevels. Voor gierzwaluwen is het plangebied tevens geschikt. Aan de kopse gevels van de woningen zijn openingen aanwezig onder overhangende dakpannen, die door gierzwaluwen gebruikt kunnen worden als vaste rust- en verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen. Geschikte openingen waren aanwezig bij zowel woningen met als zonder een dakoverstek, waarbij ook geschikte aanvliegroutes aanwezig zijn. Voor uilensoorten zoals

kerkuil en steenuil herbergt het plangebied geen geschikte broedplaatsen gezien er in en rond het plangebied geen nestkasten aanwezig zijn. Grote gele kwikstaart heeft zijn broedgebied langs beken en rivieren in het zuiden en oosten van Nederland en kan redelijkwijs worden uitgesloten op basis van het ontbreken van dergelijke plaatsen in en rond het plangebied. Voor ooievaar zijn tevens geen geschikte plekken in het plangebied aanwezig, zoals een kunstnest op het dak of broedpaal⁵. Slechtvalk broedt in stedelijke omgeving in nestkasten op hoge bebouwing, een situatie die afwezig is in het plangebied. Ook is het plangebied ongeschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen van vogels met jaarrond beschermde nesten in bomen. In de omgeving van het plangebied zijn tijdens het veldbezoek geen jaarrond beschermde nesten van boombewonende broedvogels waargenomen. Op basis hiervan kunnen soorten als boomvalk, buizerd, havik, oehoe, sperwer, ransuil, roek, wespendif en zwarte wouw worden uitgesloten van aanwezigheid. Essentieel functioneel leefgebied van huismus is mogelijk in het plangebied aanwezig. De vele hagen en andere groenstructuren in de tuinen werden tijdens het veldbezoek gebruikt door huismussen.

6.2.2.2 *Vogels met niet- jaarrond beschermde nesten (Categorie 5)*

Het plangebied is potentieel geschikt als voortplantingsplaats voor vogels met niet jaarrond beschermde nesten (categorie 5 soorten). Het plangebied is geschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen van vogels met niet jaarrond beschermde nesten in gebouwen, zoals spreeuw en pimpelmees. Op diverse plaatsen waren aan de woningen ook nestkasten bevestigd, die door koolmees en pimpelmees gebruikt kunnen worden. Ekster en zwarte kraai kunnen mogelijk broeden in de bomen binnen het plangebied.

6.2.2.3 *Algemene broedvogels*

Het plangebied is potentieel geschikt als voortplantingsplaats voor algemene vogels. De struiken en bomen binnen het plangebied zijn een geschikte nestplaats. Dit betreft soorten als houtduif en merel. In de schoorstenen kunnen kauwen tot broeden komen.

6.2.3 **Effectbeoordeling en toetsing**

6.2.3.1 *Vogels met jaarrond beschermde nesten*

Het plangebied is geschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen van vogels met jaarrond beschermde nesten. De potenties bevinden zich op onder de dakpannen via de kopse gevels en via de dakgoot.

5 Sovon.nl

Door de sloop kunnen verblijfplaatsen van gierzwaluw en huismus worden vernietigd, waardoor de Wet natuurbescherming kan worden overtreden. Aanvullend onderzoek is daarom noodzakelijk om vast te stellen of:

- of voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen en essentieel functioneel leefgebied van huismus in het plangebied aanwezig zijn. Dit onderzoek dient te worden uitgevoerd in de periode 1 april - 15 mei door middel van 2 veldonderzoeken of in de periode 10 maart - 20 juni door middel van 4 veldonderzoeken. De tussenliggende tijd tussen beide veldonderzoeken is minimaal 10 dagen. De aanpak voor het aanvullend veldonderzoek is conform de eisen⁶ die het bevoegd gezag hieraan stelt. Indien voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen van huismussen aanwezig zijn én door de werkzaamheden een verbodsbepaling van de Wet natuurbescherming wordt overtreden dient een ontheffing of vergunning in bezit te zijn voordat met de werkzaamheden kan worden gestart.
- of voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen van gierzwaluw in het plangebied aanwezig zijn. Dit onderzoek dient te worden uitgevoerd in de periode 1 juni - 15 juli door middel van 3 veldonderzoeken. De tussenliggende tijd tussen beide veldonderzoeken is minimaal 10 dagen. De aanpak voor het aanvullend veldonderzoek is conform de eisen die het bevoegd gezag hieraan stelt. Indien voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen van gierzwaluw aanwezig zijn én door de werkzaamheden een verbodsbepaling van de Wet natuurbescherming wordt overtreden dient een ontheffing of vergunning in bezit te zijn voordat met de werkzaamheden kan worden gestart.

Als aanwezig verblijfplaatsen van gierzwaluwen en/of huismussen worden aangetroffen is een ontheffing van de Wnb noodzakelijk voordat de werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd.

6.2.3.2 *Vogels met niet-jaarrond beschermde nesten (Categorie 5)*

Het plangebied is potentieel geschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen vogels met niet-jaarrond beschermde nesten, zoals spreeuw en pimpelmees. Vogels met niet-jaarrond beschermde nesten (Categorie 5) zijn vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan en die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd. Categorie 5-soorten zijn wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. In dezen zijn er geen ecologische omstandigheden waardoor categorie 5 soorten in het plangebied jaarrond beschermd dienen te zijn. Het betreft een lokaal en

⁶ <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-009-Kennisdocument-Huismus-1.0.pdf>

regionaal algemene vogels. In de directe omgeving zijn voldoende geschikte structuren die als alternatief gebruikt kunnen worden.

- Schadelijke effecten op Categorie 5 soorten vogels door uitvoering van de werkzaamheden op bezette nesten zijn te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord) door buiten het broedseizoen te werken (buiten grofweg de periode 15 maart – 15 augustus). Werken binnen het broedseizoen is enkel mogelijk indien er geen bezette nesten worden verstoord. Indien er binnen het broedseizoen gewerkt wordt is voorafgaand aan de werkzaamheden een controle door een deskundig ecooloog noodzakelijk. Op aanwijzing van de betreffende persoon dient het werk te worden uitgevoerd teneinde in gebruik zijnde nesten van vogels niet te verstoren. Voorafgaand aan de werkzaamheden dienen eventuele aanwezige ongebruikte nesten te worden verwijderd en wordt kort (maximaal 1 week) voor aanvang van de werkzaamheden door een ecooloog gecontroleerd of er aanwezige nesten gebruikt worden. De werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd of uitgesteld op aanwijzingen van de ecooloog.

6.2.3.3 *Algemene broedvogels*

Het plangebied is potentieel geschikt voor algemene broedvogels om te broeden. Zij kunnen nestelen in bomen en struiken die aanwezig zijn binnen het plangebied.

- Schadelijke effecten op algemene broedvogels door uitvoering van de werkzaamheden op bezette nesten zijn te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord) door buiten het broedseizoen te werken (buiten grofweg de periode 15 maart – 15 augustus). Werken binnen het broedseizoen is enkel mogelijk indien er geen bezette nesten worden verstoord. Indien er binnen het broedseizoen gewerkt wordt is voorafgaand aan de werkzaamheden een controle door een deskundig ecooloog noodzakelijk. Op aanwijzing van de betreffende persoon dient het werk te worden uitgevoerd teneinde in gebruik zijnde nesten van vogels niet te verstoren. Voorafgaand aan de werkzaamheden dienen eventuele aanwezige ongebruikte nesten te worden verwijderd en wordt kort (maximaal 1 week) voor aanvang van de werkzaamheden door een ecooloog gecontroleerd of er aanwezige nesten gebruikt worden. De werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd of uitgesteld op aanwijzingen van de ecooloog.

6.3 Soorten Habitatrichtlijn

6.3.1 Bronnenonderzoek

Soort	Soortgroep
Baardvleermuis	Zoogdieren – Vleermuizen
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren – Vleermuizen
Gewone grootoorvleermuis	Zoogdieren – Vleermuizen
Laatvlieger	Zoogdieren – Vleermuizen
Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren – Vleermuizen
Bever	Zoogdieren
Noordse woelmuis	Zoogdieren
Muurhagedis	Reptielen
Heikikker	Amfibieën
Kamsalamander	Amfibieën
Poelkikker	Amfibieën
Rugstreeppad	Amfibieën
Gevlekte witsnuitlibel	Libellen
Rivierrombout	Libellen
Sierlijke witsnuitlibel	Libellen
Platte schijfhoren	Weekdieren
Zegelkorfslak	Weekdieren

Tabel 3: Habitatrichtlijnsoorten tot een afstand van 5 km tot het plangebied. Bron: NDFF – 10-02-2020

6.3.2 Verkennend veldonderzoek

6.3.2.1 Vleermuizen

De bebouwing in het plangebied is geschikt als vaste rust- en verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen. In het gebouwoppervlak zijn openingen aanwezig onder dakpannen aan de kopse kanten van de rijen woningen, in open stootvoegen die toegang bieden tot de luchtsponw, onder het dakoverstek en in kieren onder de dakgoot. Deze openingen bieden mogelijk toegang tot geschikte verblijfplaatsen. Op basis van de lokale verspreidingsgegevens (o.a. NDFF), en op basis van de grootte van invliegopening bestaat er potentie voor de volgende type verblijven.

Soort	Functie
gewone dwergvleermuis	Zomer-, kraam- en paarverblijfplaats; geschikt als winterverblijfplaats
ruige dwergvleermuis	Zomer- en paarverblijfplaats; geschikt als winterverblijfplaats
laatvlieger	Zomer-, kraam- en paarverblijfplaats; geschikt als winterverblijfplaats

Tabel 4: Overzicht van de potentiële functies van verblijfplaatsen van mogelijk aanwezige vleermuissoorten in het plangebied.

Aanwezigheid van massawinterverblijven is op voorhand uit te sluiten wegens de beperkte beschikbare ruimte en het ontbreken van een stabiele wintertemperatuur boven het vriespunt. Voor boombewonende vleermuizen (baardvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis) is het plangebied ongeschikt vanwege de afwezigheid van geschikte bomen met holten.

6.3.2.2 Reptielen en amfibieën

Het plangebied is ongeschikt voor heikikker, kamsalamander, poelkikker en rugstreeppad. Open water is in het plangebied afwezig. Het plangebied is ongeschikt voor deze soorten, aangezien ze niet voorkomen op het eiland IJsselmonde waar het plangebied op is gelegen (NDFF). Ook muurhagedis komt niet in de directe omgeving voor en geschikt habitat (oude muren) ontbreekt in het plangebied.

6.3.2.3 Overige Habitatrichtlijn soorten

Het plangebied is ongeschikt voor overige Habitatrichtlijnsoorten die volgens het bronnenonderzoek in de omgeving aanwezig zijn, namelijk bever, noordse woelmuis rivierrombout, sierlijke witsnuitlibel, gevlekte witsnuitlibel, platte schijfhoren en zeggekorfslak. In het plangebied is namelijk geen sprake van open water, waar deze soorten van afhankelijk zijn. Rivierrombout, bever en noordse woelmuis komen voor langs de rivieren in de buurt van het plangebied. Ook specifieke habitats voor de overige soorten ontbreken in en in de buurt van het plangebied.

6.3.3 Effectbeoordeling en toetsing

In deze effectbeoordeling worden uitsluitend de Habitatrichtlijnsoorten behandeld waarvoor het plangebied – op basis van dit oriënterend onderzoek – potentie biedt. In dit geval betreft dit potentie voor verblijfplaatsen en functioneel leefgebied van vleermuizen. Aanwezigheid van vleermuizen in gebouwen (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger) is in het plangebied niet uit te

sluiten. Aangezien de woningen in het plangebied gesloopt zullen worden, hebben de geplande werkzaamheden permanente invloed op een mogelijk aanwezige verblijfplaats. Hierdoor kunnen verbodsbepalingen Art. 3.5 lid 2 en 4 (zie Tabel 1) van de Wnb worden overtreden. Aanvullend onderzoek is daarom noodzakelijk voor de sloop om te bepalen of:

- Zomer-, kraam-, paarverblijfplaatsen aanwezig zijn. De onderzoeksperiode en het aantal veldbezoeken zal worden bepaald conform de eisen van het Vleermuisprotocol (2017). Dit betreffen totaal minimaal vijf bezoeken vanaf 15 mei t/m 1 oktober. Indien vleermuizen aanwezig zijn dient een ontheffing of vergunning in bezit te zijn voordat met verstorende werkzaamheden kan worden gestart. Bij aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen wordt er van uitgegaan dat de bebouwing ook geschikt is als winterverblijfplaats tijdens milde winters.

Indien vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen worden aangetroffen in het plangebied dan is een ontheffing op de Wnb noodzakelijk voordat de werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd. Tevens dienen dan mitigerende getroffen te worden.

6.4 Nationaal beschermde soorten

6.4.1 Bronnenonderzoek NDFF

Soort	Soortgroep	Vrijgesteld?
Aardmuis	Zoogdieren	ja
Bos muis	Zoogdieren	ja
Bunzing	Zoogdieren	ja
Dwergmuis	Zoogdieren	ja
Egel	Zoogdieren	ja
Gewone bos spits muis	Zoogdieren	ja
Haas	Zoogdieren	ja
Hermelijn	Zoogdieren	ja
Huis spits muis	Zoogdieren	ja
Konijn	Zoogdieren	ja
Ree	Zoogdieren	ja
Ros se woelmuis	Zoogdieren	ja
Steenmarter	Zoogdieren	nee
Veldmuis	Zoogdieren	ja
Vos	Zoogdieren	ja
Wezel	Zoogdieren	ja
Alpenwatersalamander	Amfibieën	nee
Bastaardkikker	Amfibieën	ja
Bruine kikker	Amfibieën	ja
Gewone pad	Amfibieën	ja
Kleine watersalamander	Amfibieën	ja
Meerkikker	Amfibieën	ja
Grote vos	Dagvlinders	nee
Karthuizer anjer	Vaatplanten	nee
Wilde ridderspoor	Vaatplanten	nee

Tabel 5: Niet vrijgestelde Nationaal beschermde soorten tot een afstand van 5 km tot het plangebied. Bron: NDFF – 10-02-2020

6.4.2 Verkennend veldonderzoek

6.4.2.1 Grondgebonden zoogdieren

Het plangebied is geschikt voor Nationaal beschermde grondgebonden zoogdiersoorten waar wel een vrijstelling voor geldt (diverse algemene (spits)muissoorten, egel). Het plangebied is niet geschikt als essentieel leefgebied voor grondgebonden zoogdieren waar geen vrijstelling voor van toepassing is. Steenmarter komt sporadisch voor in de omgeving van het plangebied. Voor verblijfplaatsen van steenmarter wordt het plangebied ongeschikt geacht vanwege het ontbreken van geschikte

openingen en holtes.

6.4.2.2 *Amfibieën, dagvlinders en vaatplanten*

Voor beschermde dagvlinders is geen geschikt habitat in het plangebied aanwezig. De grote vos is een vlinder die vanwege een sterk zwervend gedrag op veel plekken in het land wordt gezien, voortplanting is momenteel echter nog onzeker. Beschermde plantensoorten zijn tijdens het verkennend veldonderzoek niet aangetroffen. Ook wordt niet verwacht dat zij in het plangebied aanwezig zijn. Binnen het plangebied zijn bossen, zeeduin, voedselarme of kalkrijke bodem en akkerreservaten afwezig.⁷ Op basis hiervan en de zeldzaamheid van deze soorten (blaasvaren, bokkenorchis, brede wolfsmelk en schubvaren) is de aanwezigheid in het plangebied op voorhand uit te sluiten. Ook werd geen muurflora waargenomen tijdens het veldbezoek. Wat betreft amfibieën is het plangebied enkel geschikt voor Nationaal beschermde soorten amfibieën waarvoor in Zuid-Holland een provinciale vrijstelling geldt. Dit betreffen o.a. de bruine kikker en gewone pad. Aanwezigheid van Alpenwatersalamander is uitgesloten in het plangebied wegens de afwezigheid van geschikte poelen of open water in het plangebied.

6.4.3 Effectbeoordeling en toetsing

In het plangebied bestaan geen potentie voor vaste rust- en verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen van Nationaal beschermde soorten waarvoor géén provinciale vrijstelling geldt. Aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk

Het plangebied is enkel geschikt voor nationaal beschermde soorten met een provinciale vrijstelling. Verblijfplaatsen en functioneel leefgebied van o.a. diverse algemene (spits)muissorten, egel bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, meerkikker en bastaardkikker zijn in het plangebied niet uit te sluiten. Aanvullend onderzoek naar deze soorten is niet noodzakelijk. Wel geldt te allen tijde de zorgplicht. Dit houdt in dat indien mogelijk schadelijke effecten zoveel mogelijk dient te worden voorkomen. Te denken valt aan het werken in één richting waarbij de dieren een vlucht mogelijkheid hebben.

⁷ www.vlinderstichting.nl

7 Conclusies en aanbevelingen

7.1 *Aanleiding*

In opdracht van Rhiant heeft Ecoresult B.V. een quickscan uitgevoerd voor het plangebied genaamd: Marijkestraat, Hendrik-Ido-Ambacht. De aanleiding betreft de herontwikkelingen van het plangebied bestaand uit sloop en nieuwbouw. Zie verder hoofdstuk 3.3. Deze werkzaamheden kunnen schadelijke effecten hebben op beschermde soorten en natuurgebieden. Wet- en regelgeving voor flora, fauna en natuurgebieden kan hierdoor worden overtreden. Deze quickscan zoomt in op de (mogelijke) effecten door de activiteiten en op welke wijze gehandeld dient te worden.

7.2 *Beschermde gebieden*

7.2.1 **Wet natuurbescherming**

Het dichtstbijzijnde Natura 2000 gebied is 'Kinderdijk' op ca. 3,4 km ten noorden van het plangebied. Invloeden (ook van buitenaf) mogen de instandhoudingsdoelstellingen van de betreffende Natura 2000-gebieden niet in gevaar brengen. Gezien de verwachte stikstofuitstoot en de aanwezigheid van stikstofgevoelige habitats op 9,5 km van het plangebied, is een Aerius-berekening noodzakelijk om de mogelijke stikstofdepositie als gevolg van de ontwikkeling in kaart te brengen. Andere negatieve effecten kunnen op basis van de aard van de activiteiten die hier zullen plaatsvinden worden uitgesloten. Aanvullende onderzoek anders dan een Aerius-berekening is niet nodig.

7.2.2 **Verordening ruimte**

In de provincie Zuid Holland is geen sprake van externe effecten op de wezenlijke waarden en kenmerken van NNN gebieden⁸. Gezien het plangebied niet overlapt met NNN gebied hoeft er geen rekening gehouden te worden met externe effecten op deze gebieden. Aanvullend onderzoek is niet nodig.

⁸ Verordening ruimte, provincie Zuid Holland.

7.2.3 Belangrijke weidevogelgebied

Er is geen sprake van overlap tussen Belangrijk weidevogelgebied en het plangebied. Op basis van de afstand van dit weidevogelgebied tot het plangebied en de aard van de activiteiten die hier zullen plaatsvinden valt uit te sluiten dat er sprake is van (tijdelijke) negatieve impact op bovengenoemd gebied. Aanvullend (veld)onderzoek is niet noodzakelijk.

7.3 *Bescherming van houtopstanden*

In het plangebied bevinden zich enkele bomen die worden gekapt. Het plangebied bevindt zich echter binnen de bebouwde kom, zodat de Wet natuurbescherming, onderdeel houtopstanden, niet wordt overtreden.

7.4 *Beschermde soorten*

7.4.1 Soorten Vogelrichtlijn

7.4.1.1 *Vogels met jaarrond beschermde nesten*

Het plangebied is geschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen van vogels met jaarrond beschermde nesten, namelijk huismus en gierzwaluw. Potenties voor deze soorten bevinden zich onder de dakpannen, waar het dakvlak te bereiken is via de dakgoot of de kopse gevels. Door de sloop zullen de mogelijke nestlocaties permanent worden verwijderd, waardoor de Wet natuurbescherming kan worden overtreden. Aanvullend onderzoek is daarom noodzakelijk voordat de sloopwerkzaamheden beginnen om te bepalen of:

- of voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen en essentieel functioneel leefgebied van huismus in het plangebied aanwezig zijn. Dit onderzoek dient te worden uitgevoerd in de periode 1 april - 15 mei door middel van 2 veldonderzoeken of in de periode 10 maart - 20 juni door middel van 4 veldonderzoeken. De tussenliggende tijd tussen beide veldonderzoeken is minimaal 10 dagen. De aanpak voor het aanvullend veldonderzoek is conform de eisen⁹ die het bevoegd gezag hieraan stelt. Indien voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen van huismussen aanwezig zijn én door de werkzaamheden een verbodsbepaling van de Wet natuurbescherming wordt overtreden dient een ontheffing of vergunning in bezit te zijn voordat met de werkzaamheden kan worden gestart.

⁹ <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-009-Kennisdocument-Huismus-1.0.pdf>

- of voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen van gierzwaluw in het plangebied aanwezig zijn. Dit onderzoek dient te worden uitgevoerd in de periode 1 juni - 15 juli door middel van 3 veldonderzoeken. De tussenliggende tijd tussen beide veldonderzoeken is minimaal 10 dagen. De aanpak voor het aanvullend veldonderzoek is conform de eisen die het bevoegd gezag hieraan stelt. Indien voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen van gierzwaluw aanwezig zijn én door de werkzaamheden een verbodsbepaling van de Wet natuurbescherming wordt overtreden dient een ontheffing of vergunning in bezit te zijn voordat met de werkzaamheden kan worden gestart.

7.4.1.2 *Vogels met niet-jaarrond beschermde nesten (Categorie 5)*

Het plangebied is potentieel geschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen vogels met niet-jaarrond beschermde nesten, zoals pimpelmees. Vogels met niet-jaarrond beschermde nesten (Categorie 5) zijn vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan en die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd. Categorie 5-soorten zijn wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. In dezen zijn er geen ecologische omstandigheden waardoor categorie 5 soorten in het plangebied jaarrond beschermd dienen te zijn. Het betreft een lokaal en regionaal algemene vogels. In de directe omgeving zijn voldoende geschikte structuren die als alternatief gebruikt kunnen worden.

- Schadelijke effecten op Categorie 5 soorten vogels door uitvoering van de werkzaamheden op bezette nesten zijn te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord) door buiten het broedseizoen te werken (buiten grofweg de periode 15 maart – 15 augustus). Werken binnen het broedseizoen is enkel mogelijk indien er geen bezette nesten worden verstoord. Indien er binnen het broedseizoen gewerkt wordt is voorafgaand aan de werkzaamheden een controle door een deskundig ecooloog noodzakelijk.

7.4.1.3 *Algemene broedvogels*

Het plangebied is potentieel geschikt voor algemene broedvogels om te broeden. Zij kunnen nestelen in bomen en struiken die aanwezig zijn binnen het plangebied.

- Schadelijke effecten op algemene broedvogels door uitvoering van de werkzaamheden op bezette nesten zijn te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord) door buiten het broedseizoen te werken (buiten grofweg de periode 15 maart – 15 augustus). Werken binnen het broedseizoen is enkel mogelijk indien er geen

bezette nesten worden verstoord. Indien er binnen het broedseizoen gewerkt wordt is voorafgaand aan de werkzaamheden een controle door een deskundig ecooloog noodzakelijk.

7.4.2 Soorten Habitatrichtlijn

7.4.2.1 *Vleermuizen*

Voor vleermuizen is het plangebied potentieel geschikt voor een vaste rust- en verblijfplaats onder de dakpannen, in open stootvoegen, onder het dakoverstek en onder de dakgoot. Aangezien door de sloopwerkzaamheden deze mogelijke verblijfplaatsen permanent zullen worden verwijderd, is overtreding van artikel 3.5 lid 4 van de habitatrichtlijn mogelijk. Aanvullende onderzoek naar vleermuizen (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger) is daarom noodzakelijk. Het onderzoek naar het voorkomen van kraam-, paar- en zomerverblijfplaatsen dient uitgevoerd te worden binnen de vastgestelde datumgrenzen van het Vleermuisprotocol (2017). Dit behelzen ten minste vijf bezoeken in de periode van 15 mei t/m 1 oktober.

7.4.2.2 *Overige habitatrichtlijnsoorten*

Voor overige habitatrichtlijnsoorten het plangebied (redelijkerwijs) ongeschikt door het ontbreken van geschikte habitats. Aanvullende onderzoek naar deze soorten is niet noodzakelijk. Wnb niet overtreden in dezen.

7.4.3 Nationaal beschermde soorten

In het plangebied bestaan geen potentie voor vaste rust- en verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen van Nationaal beschermde soorten waarvoor géén provinciale vrijstelling geldt. Het plangebied is enkel geschikt voor verblijfplaatsen en functioneel leefgebied van nationaal beschermde soorten die met een provinciale vrijstelling, o.a. diverse algemene (spits)muissoorten, egel, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, meerkikker en bastaardkikker). Aanvullend onderzoek naar deze soorten is niet noodzakelijk. Wel geldt te allen tijde de zorgplicht. Dit houdt in dat indien mogelijk schadelijke effecten zoveel mogelijk dient te worden voorkomen. Te denken valt aan het werken in één richting waarbij de dieren een vlucht mogelijkheid hebben.

8 Geraadpleegde bronnen

8.1 *Internet*

Beschermde gebieden

- Verordening ruimte provincie Zuid-Holland
- Natuurbeheerplan Zuid- Holland:
<https://www.bij12.nl/wp-content/uploads/2018/09/Natuurbeheerplan-Zuid-Holland-vastgesteld-2019.pdf>

Nationale Databank Flora en Fauna

- <https://ndff-ecogrid.nl/>

Natuurwetgeving en kennisdocumenten

- <http://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2017-01-01#Hoofdstuk2>
- www.rvo.nl
- <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

PDOK – Publieke Dienstverlening op de Kaart

- <http://pdokviewer.pdok.nl>

Vleermuisprotocol 2017

- <http://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>

Soortinformatie

- Soortenbank: <http://www.soortenbank.nl/>
- NDFF Verspreidingsatlas – <https://www.verspreidingsatlas.nl/>
- Vleermuizen – <http://www.vleermuis.net/>
- Zoogdieren – <http://www.zoogdiervereniging.nl/>
- Amfibieën – <http://www.ravon.nl/>

- Vlinders – <https://www.vlinderstichting.nl/>

Bijlage 1 Foto-impressie plangebied



De woningen in het plangebied langs de Marijkestraat. Foto: K.C. Fokker | Ecoresult B.V.



Enkele woningen langs de Margrietstraat hebben geen dakoverstek. Foto: K.C. Fokker | Ecoresult B.V.



Op de kopse gevels is ruimte onder de dakpannen aanwezig. Foto: K.C. Fokker | Ecoresult B.V.



Op enkele plaatsen zijn open stootvoegen in de gevels aanwezig. Foto: K.C. Fokker | Ecoresult B.V.



Op enkele plekken is onder het dakoverstek een kier aanwezig. Foto: K.C. Fokker | Ecoresult B.V.



Op de daken liggen dakpannen, waarvan sommige wijken of ontbreken. Foto: K.C. Fokker | Ecoresult B.V.



In de dakgoot van woningen aan de Marijkeweg werden huismussen waargenomen tijdens het veldbezoek, die onder de dakpannen kropen. Foto: K.C. Fokker | Ecoresult B.V.



De achtertuinen in het plangebied zijn in sommige gevallen zeer begroeid en het leefgebied van huismus. Foto: K.C. Fokker | Ecoresult B.V.